

HERTOGPOST augustus 2018

Maandblad van de 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging
30^e jaargang nummer 7

Geachte leden,

Hierbij nodigen wij u uit voor de bijeenkomst op donderdag 23 augustus a. s. in zaal 1 van sociaal cultureel centrum 'De Helftheuvel', Helftheuvelpassage 115, 5224 AC te 's-Hertogenbosch. Aanvang 20.00 uur.

Agenda bijeenkomst 23 augustus 2018

1. Opening, verslag 28 juni j. l., ingekomen stukken en mededelingen
2. Voorstel tot benoeming van de heer Carel Trietsch als bestuurslid (zie ook pag. 10)
3. 'Aparte Bossche gevallen', PPP-tje door Huber van Werkhoven

4. WILDE VEILING

(Reglement Wilde Veiling: zie pag. 14)

5. Rondvraag
6. Sluiting

In deze Hertogpost o. m.:

- ❖ Naatje op de Dam
- ❖ Albumblad: Han Jacobse
- ❖ Type Veth: enkel- en meervoudige frankeringen (12)
- ❖ Herstelpoststicker P4582
- ❖ De blauwe postzegelautomaat

Tijdens een tropische zomer van ongewoon lange duur is met enig doorzettingsvermogen weer een Hertogpost tot stand gekomen. Deze roept op leuk materiaal bijeen te zoeken voor de Wilde Veiling waarmee we traditiegetrouw het nieuwe seizoen beginnen.

Verder nodigt de secretaris leden uit zich aan te melden voor de gratis bustocht op 20 oktober naar de Postex (begint alweer een heel gezellige traditie te worden!). En laat u zich vooral de spectaculaire uitverkoop niet ontgaan bij de Instuif op 8 september a. s. ('Alles moet weg!')

Verschillende lezers kwamen met antwoorden op de vraag van Daan van Os in het juni-nummer van Hertogpost: 'Wat ging er mis?' Eddie IJspeerd (u kent hem sinds 22 maart j. l. als 'post-technisch filatelist') geeft ons het meest deskundige antwoord op pag. 20 e. v.

VERSLAG VAN DE BIJENKOMST VAN 28 JUNI 2018

Ondanks het warme weer en het WK-voetbal kon de voorzitter om acht uur de vergadering openen voor meer dan 60 aanwezige leden. Afgemeld voor deze avond hadden zich de heren Asbreuk, Van Beurden, Gerritsen, Van der Kolk, René Kok, Van Nunen, Scheffelaar Klots, Verspuij en Wigchert.

Op deze laatste bijeenkomst voor de vakantieperiode zijn er geen bijzondere mededelingen te doen en wordt het verslag van de vorige maand vastgesteld met dank aan de ditmaal afwezige secretaris.

Het is inmiddels een goede gewoonte dat in de maand juni Cees Janssen en zijn vrouw Lia een dagje doorbrengen in de provincie waar hij is geboren en getogen. Na een bezoek aan de Efteling (dit keer was het er wel erg warm en druk!) be kroont hij de dag dan met een presentatie bij de Bossche vereniging. Ging het vorig jaar over de hoge waarden van 'Juliana en face' en een keer eerder over 'fiscale filatelie', dit keer gunde Cees Janssen ons een inkijsje in de keuken van de afdeling Zegelwaarden en Filatelie van de PTT, waar hij in de jaren '80 en '90 de scepter zwaaide. Hij was daardoor nauw betrokken bij de ontstaansgeschiedenis van de Nederlandse postzegels in die periode.

Uitgangspunten waren toen (thans heeft PostNL die teugels laten varen):

- een postzegeluitgifte mocht niet controversieel zijn of aanleiding geven tot discussie. Daarom hebben we in Nederland bijvoorbeeld geen 'Kerst-', maar 'decemberzegels'.
- met uitzondering van leden van het koninklijk huis werden geen levende personen afgebeeld
- geen commerciële onderwerpen.

Technische voorwaarden waren dat de landsnaam goed leesbaar moest zijn, en dat een stempel goed moest kunnen uitkomen. Ontwerpers mochten gebruik maken van niet meer dan vier (in enkele gevallen ten hoogste vijf) drukk kleuren.

's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging opgericht 8 oktober 1930
Inschrijving Kamer van Koophandel Oost-Brabant, nummer 40216509

Secretaris René Kok, Jacq Perkstraat 45, 5242 GA Rosmalen
telefoon 073 – 523 04 79 E-mail: secretaris@hertogpost.nl

Redacteur Hertogpost Huber van Werkhoven: tel. 073 – 613 24 38
E-mail: redactie@hertogpost.nl

ING rek.nr. NL76 INGB 0001 0779 71
t. n. v. 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging
de jaarcontributie bedraagt binnen Nederland € 35

Commissie Nalatenschappen E-mail: veiling@hertogpost.nl
Bibliotheclaris tel. 073 – 642 30 64 E-mail: bibliotheek@hertogpost.nl
Website: www.hertogpost.nl E-mail: info@hertogpost.nl

Vaste jaarlijkse uitgaven waren de kinder-, zomer, Europa- en decemberzegels. Om de vijf jaar verscheen een serie Rode Kruiszegels. De zomer- en Rode Kruiszegels behoren nu tot het verleden.

Herdenkingen die bij een groot deel van de bevolking leefden, waren regelmatig aanleiding voor een postzegeluitgifte. Aanvragen daarvoor werden echter lang niet altijd gehonoreerd. Cees Janssen noemde als voorbeelden onder meer het 100-jarig bestaan van dagblad De Telegraaf, van Coca Cola, van de vuurtoren in Hoek van Holland, van de dumdkogel en de honderdste geboortedag van de actrice Beppie Nooij in 1993 (die trouwens in 1974 al eens als 'Kniertje' op een zomerzegel was afgebeeld). Ook het 'sneeuwoproer' in de stad Groningen, de treinramp bij Weesp, de gemankeerde revolutie van Troelstra en het ontwerp van de 'Rietveldstoel' hebben het in die periode niet gehaald.

Soms werd afgeweken van de regel dat levende personen niet mochten worden afgebeeld. Dat kon gebeuren wanneer iemand gold als een bepaald symbool/icon. Zo stond Willem ('Vadertje') Drees, wiens 100ste geboortedag in 1986 aanleiding gaf tot NVPH nr. 1358, symbool voor de invoering van de AOW. Hij zou dit eeuwfeest als grootgebruiker van de ouderdomsvoorziening overigens nog bijna twee jaar overleven. Net zo ging het in 1999 bij NVPH nr. 1813 primair om het 100-jarig bestaan van de Nederlandse Tennis Bond, en minder om de persoon van de afgebeelde Richard Krajicek, die immers als winnaar van Wimbledon geldt als dé icoon van het Nederlandse tennis (trouwens een leuke 'doorloper' die zegel, zoals onze penningmeester terecht opmerkte tijdens de rondvraag).

De vier ouderen van wie de foto's zijn afgebeeld op de zomerzegels van 1993 waren weliswaar aanwezig bij de presentatie van die zegels, maar dienden eigenlijk slechts als figuranten voor het goede doel van de zegeltoeslag (ouderen helpen langer thuis te blijven wonen – vandaar de afbeelding van een sleutel op de zegels).

Daarmee waren we aangeland bij de postzegeluitgiften van het jaar 1993, 25 jaar geleden, het eigenlijke onderwerp van de presentatie. Cees Janssen liet alle veertien uitgiften van dat jaar de revue passeren, en vertelde allerlei aardige details over de ontwerpen en over de veertien ontwerpers die hij heeft begeleid en van wie hij portretopnamen kon laten zien. Zo weten we nu bijvoorbeeld, dat de foto op de zegel van 70 cent ter gelegenheid van 100 jaar RAI gespiegeld is afgebeeld, waardoor de kettingkast van de fiets aan de verkeerde kant zit.

Dat de 'Gele Ridder' van 80 ct is ontworpen door Marte Röling, en niet door Frans Oosterhof zoals de NVPH-catalogus ons wil doen geloven.

Dat het 'Koolwitje' in de serie Natuur en Milieu er uitziet als een citroenvlinder, omdat ontwerper Irma Boom een gele kleur op de zegel refereerde. Dat iedereen zangeres Jetty Paerl kende als 'Jetje van Radio Oranje', waardoor ze bij leven toch als zodanig mocht figureren op NVPH 1561 van het zegelpaartje 'Radio Oranje'.

Dat het belangrijk werd geacht dat de Olympische ringen werden afgebeeld op de zegels t. g. v. de Europese Jeugd Olympische Dagen, omdat postzegels met deze ringen wereldwijd worden verzameld (hetgeen je terugvindt in de enorm hoge oplagecijfers).

Dat Ootje Oxenaar (ook bekend van de bankbiljetten) zich een beetje gemakkelijk heeft afgemaakt bij het ontwerp van de kinderzegels van 1993. Hij gaf echter te kennen dat Cees Janssen zich alleen mocht bemoeien met de technische kant van het ontwerp, en dat Oxenaar niet gediend was van opmerkingen over mooi of lelijk.

Ten slotte, dat de sculptuur op de Europazegel van 70 cent in Rotterdam 'de schroothoop' wordt genoemd, en de plastic op de zegel van 160 cent 'het spoorwegongeluk' dan wel 'het ding'.

Hetgeen Cees Janssen verleidde tot de opmerking dat niet alleen Rotterdammers, maar ook Bosschenaren weg weten met bijnamen voor van alles en nog wat. Zo noemen wij in Den Bosch het veerbootje over de Dommel 'De Maharadja van Lombok', de Drakenfontein bij het station 'het monument voor de schoonmoeders' en het provinciehuis 'de dikke vinger van Maaskant'.

Na afloop kwam o. a. de vraag hoeveel een ontwerper verdient met een postzegelontwerp. Antwoord: dat hangt af van veel factoren, bijvoorbeeld van de grootte van de oplage. Hoe groter deze is, des te hoger de beloning.

Wie deze avond niet aanwezig is geweest, kan uit het bovenstaande lezen dat hij helaas veel heeft gemist. De zaal heeft genoten. En zoals de traditie inmiddels wil, konden Cees en Lia tevreden terugreizen naar Zoetermeer met als presentje een doos heerlijke Brabantse worstenbroodjes.

Hierna volgde een bijzonder gevarieerde verkoping. Twee derde van de 150 kavels vond een nieuwe eigenaar. In sommige gevallen na een levendige biedingsstrijd.

De verloting zorgde weer voor tien tevreden gezichten.

Ter afsluiting sprak de voorzitter de wens uit ieder terug te zien op de eerstkomende instuif en Zoetelief, dan wel bij de Wilde Veiling waarmee we het nieuwe postzegelseizoen starten op 23 augustus.

'We wensen u een rustige, prettige zomertijd. En wel thuis, in goede gezondheid!'

Huber van Werkhoven, 2^e secretaris.

MEDEDELINGEN VAN HET SECRETARIAAT

De **volgende bijeenkomst** van de vereniging is op donderdag 27 september a. s. om 20 uur in scc De Helftheuvel. Zaal 1 is om 19 uur open.

De **volgende postzegelinstuif/ruilbeurs** van de vereniging is op zaterdag 8 september a. s. van 10 tot 12.30 uur in scc De Helftheuvel. U kunt de kavels inzien van de septemberveiling en niet-verkochte kavels van vorige verkopeningsen alsnog kopen. Restant kavels uit diverse nalatenschappen liggen te koop met **35% korting. ALLES MOET WEG!**

De **volgende** Bossche Postzegelbeurs **Zoetelief** is op zondag 2 september van 9.30 tot 12.30 uur in de **Noorderkroon** bij de Ploosche Hof. Adres: Manis Krijgsmanhof 71, 5233 BR 's-Hertogenbosch.

De aanmelding is geopend voor de **Nationale Tentoonstelling 2019**. Deze vindt plaats (in combinatie met o. a. De Brievenbeurs) in Gouda op 18-20 april 2019. De tentoonstelling telt circa 700 kaders, kent internationale deelname en wordt gehouden in het sportcomplex De Mammoet. Inschrijving is mogelijk tot 1 november a. s. in de categorieën 1 en 2 voor de wedstrijd-klasse, en voor de propagandaklasse. Zie voor aanmeldformulier en reglement: www.SFEG.nl (stichting Filatelistische Evenementen Gouda).

Op **zaterdag 20 oktober** a. s. kunnen de leden van onze vereniging **gratis met een speciale autobus naar de Postex** in Apeldoorn. Die zal dit jaar plaatvinden op een nieuwe locatie: Omnisport, Voorwaarts 55, 7321 MA Apeldoorn
De bus vertrekt om 10.00 uur (9.30 uur verzamelen) bij het Sint-Janslyceum (Sweelinckplein 3, 5216 EG 's-Hertogenbosch).
De terugreis uit Apeldoorn vangt aan om 16.00 uur (15.30 uur verzamelen).

U kunt zich tot 15 september a. s. schriftelijk aanmelden bij de secretaris per post of via e-mail. De adresgegevens van de secretaris vindt u in het kader op pagina 2.

De reis en de entree zijn voor onze leden gratis.

Belangstellende niet-leden kunnen in principe ook mee in de bus, tegen betaling van € 10,-.

-0-0-0-

DE BLAUWE POSTZEGELAUTOMAAT: NOSTALGIE TEN TOP

door Huber van Werkhoven

Op 18 augustus 1954 in Den Haag verzonden brief. Het lokaal brieftarief was 7 cent.

Deze brief is op zich al heel aardig met maar liefst drie in een postzegelautomaat verminkte zegels van 2 cent. Hij is bovendien op het witte papier van de envelop nog eens opgesierd tot onze nationale driekleur door het rode exemplaar van 1 cent. Maar voor mij werd hij pas extra leuk, toen ik een tekst tegenkwam in het Nederlandsch Maandblad voor Philatelie van juli 1950 die betrekking heeft op wat er mis kan gaan in een postzegelautomaat en die ik niet zonder toepasselijk commentaar kan laten passeren.

Hoe zit het ook al weer?

In 1936 ontwierp de kunstenaar/ontwerper Anton Kurvers voor de PTT de bekende blauwe postzegelautomaat. In totaal zouden er op straat aan de gevels meer dan 3000 worden opgesteld. Het was een verademing want men hoefde niet meer in de lange rij te staan in het postkantoor.

De automaat heeft, met een onderbreking tijdens de bezettingsjaren, toen ons goede geld moest worden vervangen door zinken munten, dienst gedaan tot 1971. Geleidelijk is hij vervangen door een nieuw okergeel apparaat. Want de hoge aanmaakkosten en aanpassingen bij een tariefverhoging werden te groot. Maar wat waren ze handig!

Deze blauwe postzegelautomaat is ingesteld voor afgifte van telkens één postzegel van 2 cent. Midden boven is de opening voor de geldinworp van 2 centen. Links daarvan bevindt zich een klein glazen venstertje waarin werd aangegeven of de automaat wel of niet in werking was. Verder is de automaat voorzien van een plaat met aanwijzingen voor de bediening, een slingerkruk om de zegels te verkrijgen en het zegeluitnamebakje.

Op de plaat was te lezen:

- Bij weigering op de knop drukken
- Gebruik gaaf geld
- Eerst geld inwerpen. Daarna de kruk ronddraaien tot de bel overgaat.

In 1949 kwamen voor de automaat 32.442 ongenummerde rollen van 1000 stuks met zegels van 2 cent beschikbaar. Het beeldformaat van deze rolzegtels was iets kleiner dan dat van de 2-centvelzegtels.

De 2-cent rolzegel (bovenliggend) is iets kleiner van formaat dan de 2-cent velzegel (onderliggend).

Beginstrook van een rol van 2-centzegtels. De strook is nog van vooroorlogs model met rijkswapen.

In de jaren '50 liet het functioneren van de zegelautomaten te wensen over, waardoor het publiek nogal eens met gehalveerde zegels moest frankeren. Deze frankeringen werden gelukkig wel door de PTT geaccepteerd.

In 1950 plaatste het Rotterdamsch Nieuwsblad de klacht van een lezer over de afgifte uit een postzegelautomaat van door verkeerde afsnijding deerlijk verminkte zegels. Onder het kopje DE POSTZEGELAUTOMATEN ZIJN GOED volgde in de krant van 27 juni 1950 het volgende bericht, dat werd overgenomen in het juli-nummer van het Ned. Maandblad voor Philatelie. Dat luidt als volgt:

De heer L. Neher, de directeur-generaal van de P.T.T., betreurt de slechte ervaringen die sommige mensen hebben opgedaan met de postzegelautomaten. Hij bezit zelf postzegels die precies doormidden gesneden uit een automaat zijn gekomen. Maar toch: de automaten zijn goed! Het euvel ligt aan de postzegelrollen! Dat is gebleken bij het onderzoek. Niet alle rollen vertoonden het euvel, maar sommige rollen en daardoor kwam men op de weg, die de fout aan het licht kon brengen. Bij de perforatie van de postzegelrollen blijkt een zekere vaardigheid vereist te zijn. Indien er te veel aan de rol wordt getrokken, treden er verschillen op van een-tiende millimeter. Geleidelijk wordt dat natuurlijk steeds meer en ten slotte kan het dan gebeuren dat de postzegels uit de automaat precies doormidden worden gesneden. Aan de automaten ligt dat niet. Die zijn zeer goed. Er zal nu bij de perforatie beter worden opgelet.

Naar mijn idee had de heer Neher een bijzonder creatieve en vindingrijke medewerker die het publiek moest laten geloven dat de versnijdingen niets te maken hadden met de postzegelautomaat, die immers door de PTT zelf was gefabriceerd. De schuld lag natuurlijk bij Joh. Enschedé die verantwoordelijk was voor de vervaardiging van de postzegels en de rollen. Het doet denken aan vertragingen bij de treinen tegenwoordig. Die zijn ook nooit de schuld van de NS zelf, maar altijd van ProRail, dat gaat over de infrastructuur van het spoor. Er zal, mede afhankelijk van de weersomstandigheden, heus wel eens sprake geweest kunnen zijn van krimp en rek van het zegelpapier en van gom met verschillende eigenschappen. Maar zulke haperingen van de rollen komen ook nog voor bij de landschapszegels die zijn uitgegeven in 1962.

De toezegging van Neher dat bij de perforatie beter zal worden opgelet zou, wat betreft de zegels van 2 cent, in ieder geval hebben moeten wachten tot maart 1954. Toen pas was het voor het eerst sinds 1949 nodig om weer nieuwe rollen te laten aanmaken voor de postzegelautomaat.

Een in de postzegelautomaat versneden postzegel van 10 cent Juliana 'en face', 23.5.1952.

Een in de postzegelautomaat versneden postzegel van 10 cent Juliana 'en profil', 8.2.1954

Twee in de postzegelautomaat versneden postzegels van 10 cent 'landschap', 14.10.1968.

Bronnen o. a. Handboek Postwaarden Nederland A24 en A30.

CAREL TRIETSCH

Met veel genoegen draagt het bestuur de heer Carel Trietsch voor als nieuw bestuurslid. Hij zal zich met name richten op de PR (public relations) van de vereniging, waarvoor hij in samenspraak met een aantal geïnteresseerden binnen en buiten het bestuur al verschillende plannen heeft ontwikkeld. Carel Trietsch kan op de avond van 23 augustus jammer genoeg niet zelf aanwezig zijn. In Hertogpost van april 2017 was het Albumblad aan hem gewijd. Enkele kernwoorden daaruit: 'gouden handen', '1500 olijfbomen in Catalonië' en de pakketzegel van Theresiënstadt.

-0-0-0-

NIEUWE EMISSIES

17 september: Architectuur Nieuwe Bouwen: velletje van 10 met 5 verschillende postzegels van € 0,83

Beleef de natuur – paddenstoelen: velletje van 10 verschillende postzegels van € 0,83.

-0-0-0-

Pzh West Brabant

*Prins Bernhardstraat 13
4793 CT Fijnaart*

*Tel.nr. 0168-462641
E-mail: pzhwestbrabant@home.nl*

RUIME SORTERING POSTZEGELS VAN VEEL EUROPESE LANDEN
(o. a. gespecialiseerd in Nederland, Duitsland, Zwitserland en Frankrijk)
OOK EEN UITGEBREIDE STOCK VAN O. A. AUSTRALIË

Op de donderdagse verenigingsavonden ben ik altijd aanwezig.

Indien u geïnteresseerd bent in een bepaald gebied kunt u mij dit laten weten. Ik breng dan het gevraagde voor u mee.

Ook altijd een ruime keuze in 5-centsboeken. Tevens behandeling van mancolijsten.

HAN JACOBSE:

**WAAROM ZIJN
BRANDWEERAUTO'S
ROOD??**

door René Kok

Vakantie 2018, wat hebben we er lang op moeten wachten! En nu: bloedheet. Vandaag 29 graden. Ik ga op bezoek bij Han Jacobse in Helvoirt, dat prachtige dorp aan het riviertje de Lei. Slechts op een steenworp afstand van 's-Hertogenbosch. En wellicht aardig voor de geïnteresseerde lezer: wist u dat tegenover het huis van Han een klein begraafplaatsje is met twee prachtige grafmonumenten van de oom en tante van onze eigen Vincent van Gogh? De vader van Vincent was dominee in Helvoirt; het prachtige kerkje staat er ook nog steeds. Mijn dag kan niet meer stuk.

Bloemen

In 1938 startten de ouders van Han in De Bilt een bloemenwinkel in de Schoolstraat. Een kleine dorpskern met een bakker, kapper, een slager en een kruidenier... Het doet denken aan het lied van Wim Sonneveld 'Het Dorp'. Han is in de oorlog, in 1943, geboren, en vanaf zijn 22^e levensjaar werkte hij met zijn ouders mee en nam de zaak geleidelijk over. Hij stond garant voor kwaliteitsbloemen en verzorgde veel bruids- en grafwerk. Ook vele bedrijven in De Bilt en omgeving kon hij tot zijn vaste klantenkring rekenen. 40 jaar lang was Han werkzaam in de bloemen. Zijn buurt in De Bilt werd opnieuw ingericht, een mooi moment om te stoppen. En op zijn 63^e trok hij samen met zijn vrouw naar het zuiden, naar het gezin van zijn zoon. Het eerste kleinkind was geboren en natuurlijk wilden zij dolgraag oppassen. Een nieuwe

levensfase brak aan. Ze wonen nog steeds met heel veel plezier in hetzelfde huis.

Jeugdperiode

Na de lagere school bezocht Han (natuurlijk) de 'vakschool voor bloemsierkunst'. Vol trots vertelt hij dat hij daar op zijn vijftiende zijn huidige vrouw al heeft ontmoet, en als ik goed reken zijn ze nu volgens mij (bijna?) 50 jaar getrouwd! De vader van zijn echtgenote had een goede baan bij 'Erdal' en daar arriveerde heel veel post. Zo stroomden de eerste postzegels binnen. Eerst verzamelde Han vanzelfsprekend Nederland en de Overzeese gebiedsdelen, maar later ging hij zich duidelijk specialiseren. Zelden heb ik een ontmoeting met een van onze leden gehad, waarbij de hobby geruisloos is overgelopen in één grote passie:

De Brandweer!

Han was vanaf zijn 30e lid van de vrijwillige brandweer in De Bilt en het thema 'Brand en Brandweer over de gehele wereld' houdt hem al 45 jaar in de greep. Desgevraagd geeft Han als antwoord, dat er geen postzegel op de wereld rondom dit thema is die hij nog niet bezit. Ik ga de uitdaging met hem aan en hoop dat u allen ook wilt blijven meezoeken. In maart 2019 zal hij voor het eerst in Nijmegen tijdens Novio-Fair meedoen met een tentoonstelling van zijn verzameling. Na de cursus BBF heeft hij bij Huber van Werkhoven nog wat privélessen gevolgd, en zo kwam er rondom dit thema een prachtig Plan voor de verzameling tevoorschijn. We hebben het dan over brandpreventie, de opsporing van branden - tegenwoordig al of niet via drones (wie heeft daar een postzegel van?) -, brandbestrijding, brandkranen, de oorzaken van de branden, en er is aandacht voor de slachtoffers. Enorme aantallen gewone mensen komen jaarlijks om bij de diverse branden. Het aantal brandweerlieden dat bij hun werk om het leven komt, valt relatief nog mee. Han verzorgt dit alles in een groot aantal stockboeken. En zo gaat het gesprek naadloos over op de

Brandweerauto

voor zijn eigen voorkeur. Misschien heeft u deze Daf 44 uit 1971 al een keertje in de Maaspoort bij een van de Filafairs bewonderd? Hij rijdt ook nog prima. Een juweeltje, en vanzelfsprekend in de rode kleur die typisch is voor Nederland. Andere landen kennen andere kleuren. Het gaat er

om dat de kleur van die auto's goed moet opvallen. Daarom heeft men in Nederland ooit, wettelijk geregeld, voor de kleur rood gekozen. Vanaf 1978 heeft Han heel veel uren besteed aan de ombouw van de Daf. Regelmatig geeft hij nog acte de présence bij allerlei activiteiten, waaronder natuurlijk op 'oldtimerdagen' en bruiloften. Het wapen op de zijkant is uniek en zelf verzonnen. Zijn rechterhand, de heer van der Sluijs, zat in de schoen- en lederhandel, en de bloemen spreken voor zich. De aanhangwagen voor het vervoer van zijn brandweer-Dafje over de weg staat ook achter het huis. Zijn dierbaarste zegel is die van een persoonlijke postzegel met zijn Dafje er op!

Andere thema- verzamelingen

Ja, ook daar heeft hij nog tijd voor. Momenteel is hij druk doende met het verzamelen van 'Postzegel op postzegel', en binnen dat thema heeft Han ook al weer een specialisatie van honderden zegels van de Black Penny. 'Oh ja, ik heb ook, als hondenuitdager, een verzameling met afbeeldingen van honden.' Hij komt graag naar de verenigingsavonden en geniet (meestal) van de lezingen. Het liefst zit hij gewoon lekker te snuffelen bij Gidie aan tafel. Daar vindt hij nog steeds allerlei leuke aanvullende vondsten voor zijn verzameling. Af en toe koopt hij ook bij onze veiling, en wat hij overhoudt verwerkt hij weer in rondzendboekjes.

Nog meer hobby's?

Jazeker, ik zing ook nog met veel enthousiasme mee in het smartlappenkoor 't kan we Leye' in Helvoirt. Daarnaast klust hij graag drie keer per jaar bij een neef in Frankrijk (buiten de vakantieperiodes om), die een aantal huisjes verhuurt. Hij zit dus nooit stil. En dan zijn grootste passie: de twee kleinkinderen. De kleindochter gaat met ingang van het nieuwe schooljaar alweer naar de Middelbare School in Boxtel. Maar geen van beiden vertoont enige interesse in de hobby van opa. Han verzamelt dan ook voor zijn eigen plezier. Zijn vrouw gunt hem dat van harte!

En zo gaan we afronden in deze hitte. We nemen nog wat foto's en ik rijd tevreden naar huis. Wat een energieke, spontane en enthousiaste man, nog volop in het leven. Zijn brandweerauto zal ik nooit meer vergeten. Later zal zijn Daf verhuizen naar een brandweermuseum in Rolde. En... ik denk... voor Maaïke en Bart de leukste opa van de hele wereld!

Ieder lid van de vereniging kan kavels aanbieden voor de Wilde Veiling.

- De aanbieder koopt ad 25 cent per kavel twee identieke nummerstickers.
- De aanbieder dient zelf bij te houden welke van zijn of haar kavels zijn verkocht.
- De inzet van de kavels is 50 cent. Per bod is de verhoging eveneens 50 cent.
- Er wordt geen provisie berekend.
- De aanbieder houdt zijn kavels bij zich totdat hij aanwijzing krijgt waar hij zijn kavels ter inzage kan inleveren.
- De veiling gaat in blokken van tenminste 100 kavels.
- Het aantal kavels is maximaal 500.
- Elke aanbieder kan per blok van 100 kavels ten hoogste 25 kavels inbrengen.
- Gedurende de pauzes tussen de blokken kunnen de kavels van het nieuwe blok worden bezichtigd.
- Nadat alle blokken zijn geveild,
  - rekenen kopers de gekochte kavels af en halen deze op
  - halen aanbieders de niet verkochte kavels weer op tegen inlevering van de betreffende nummersticker
  - wordt afgerekend met de aanbieders.
- Kavels kunnen alleen worden ingeleverd tijdens de avondbijeenkomst zelf.
- In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet beslist de veilingmeester.

Dringend verzoek aan de verkopers de kavels in te leveren vóór 19.30 uur, zodat op tijd en met opgeruimde tafels de verkoop kan beginnen.

***DE VERKOOP VAN NUMMERSTICKERS ZAL
DAAROM STOPPEN OM 19.30 UUR.***

N. B. Bij het bekijken van Kavels s. v. p. pincet gebruiken.

WAT HEBBEN 'NAATJE OP DE DAM', MICHEL DE RUYTER EN ANDERE BKN'S GEMEEN?

door Hans Kremer

Ik kocht deze briefkaart voor het poststempel 'Amsterdam 06 feb 06, 12-2V'. Het tijdinterval van '12-2 V' geeft aan dat deze briefkaart is verzonden met de nachttrein vanuit Amsterdam op weg naar Parijs. De briefkaart arriveerde dezelfde dag nog in Parijs.

Afb. 1: Amsterdam naar Parijs, 6 februari 1906, 12-2V.

De portokosten van 40 Centimes zijn ten onrechte in rekening gebracht, omdat de postbeambte de postzegel van 2½ cent aan de voorkant van de kaart niet heeft opgemerkt.

Op de voorkant van de briefkaart staat 'Amsterdam Dam met de Oude Beurs'. De Oude Beurs is het gebouw met de vier pilaren (één pilaar is verborgen achter een lichtmast). Momenteel bevindt zich het warenhuis De Bijenkorf op die locatie. In het midden van de Dam staat een hoog standbeeld dat bekend werd als 'Naatje op de Dam'.

Het standbeeld is gebouwd ter nagedachtenis aan de 'Tiendaagse Veldtocht' van 1813. De Tiendaagse Veldtocht, van 2 tot 12 augustus 1813, was een veldtocht van koning Willem I der Nederlanden om de Belgische Opstand met wapengeweld te onderdrukken. Hoewel die opzet slaagde, verkreeg België zijn soevereiniteit door de dreiging van Franse militaire steun.

De Nederlanders ondertekenden uiteindelijk het Verdrag van Londen op 19 april 1839 en erkenden daarmee de feitelijke onafhankelijkheid van België.

Op 27 augustus 1856 werd in aanwezigheid van Koning Willem III het 'Monument ter nagedachtenis aan de Nationale Geest van 1830-1813' onthuld. Het initiatief daartoe was genomen door voormalige strijders van de Tiendaagse Veldtocht.

Afb. 2: Naatje.

Architect H.M. Tétar van Elven had het monument ontworpen, gekroond met het beeld van een vrouw als een symbool van de nationale eenheid. De maker van het vrouwenbeeld was de beeldhouwer Louis Royer, oorspronkelijk afkomstig uit Vlaanderen (België!).

Op de voet van het monument stond: 'Eendracht der Hollandsche Natie'. Het monument kreeg al snel de bijnaam 'Naatje'. Een theorie waar de naam Naatje vandaan kwam was het ietwat moeilijk te lezen woord 'Natie'. Sommige mensen lazen het als 'Natje', met een 'j' in plaats van een 'i'. Natje werd toen Naatje; destijds een algemene Nederlandse meisjesnaam.

Het beeld van Naatje bleek nogal fragiel, vanwege de zachte zandsteen die was gebruikt. Gaandeweg verviel het, en in 1907 verloor het zelfs een arm.

Uiteindelijk werd Naatje begin 1914 verwijderd om ruimte te maken voor de verlegde trambanen over de Dam. Waar Naatje uiteindelijk belandde is niet duidelijk.

Het klinkt ironisch dat het beeld gemaakt werd door een Belg. Maar als je bekend raakt met het verleden van deze Louis Royer is duidelijker waarom.

Afb. 3: Louis Royer (1793-1868).

Louis Royer werd in 1793 geboren in Mechelen (België), waar hij eerst studeerde aan de plaatselijke Academie, en vanaf 1810 in het atelier van Jan Frans van Geel. Na een jaar in Parijs gestudeerd te hebben, ging hij in 1820 in Amsterdam wonen. In 1823 was hij de eerste beeldhouwer die de Nederlandse versie van de Prix de Rome (ingesteld door koning Willem I) won. De beloning voor deze prijs stond Royer toe om in Rome te gaan studeren, waar hij onder classicistische invloeden kwam.

In 1827 keerde Royer terug uit Rome en vestigde zich in Den Haag, een belangrijk artistiek centrum nadat de koninklijke familie uit Amsterdam daar naar toe was verhuisd. Hij werd al snel benoemd tot hofbeeldhouwer en maakte marmeren bustes van alle leden van de koninklijke familie. Hij werd ook benoemd tot directeur van de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Amsterdam.

Maar wat heeft dat te maken met Michiel de Ruyter en andere bekende Nederlanders?

Na zijn verhuizing naar Amsterdam in 1837 ontving Royer veel openbare opdrachten voor beelden van vooraanstaande persoonlijkheden uit de Nederlandse geschiedenis, met onder meer de beelden van Michiel de Ruyter in Vlissingen (1841), Willem de Zwijger in Den Haag (1848), Rembrandt (1852) en Joost van den Vondel (1867) in Amsterdam, en Laurens Janszn. Coster in Haarlem (1856).

Ik heb geen postzegels kunnen vinden met de standbeelden, gemaakt door Louis Royer, van Willem de Zwijger, Rembrandt en Joost van den Vondel. Iemand anders misschien wel?

Willem van Oranje, Den Haag.

Rembrandt, Amsterdam.

Joost van den Vondel, Amsterdam.

Laurens Janszoon Coster, Haarlem.

Louis Royer stierf in 1868 in Amsterdam.

Refs: https://en.wikipedia.org/wiki/Louis_Royer
www.Amsterdamdam.nl

HET HOE EN WAAROM VAN HERSTELPOSTSTICKER P4582

door Eddie Ijspeerd

U kent het vast wel: er valt een brief bij u op de mat met daarop een grote sticker met een zwarte barcode, allerlei tekstregels en handmatig ingevulde postcodehokjes. U vraagt zich af: **waarom** zit die sticker eigenlijk op mijn brief? Uw volgende vraag zou moeten zijn: **hoe** komt die sticker eigenlijk op de brief? In Hertogpost van juni 2018, blz. 11 stelde Daan van Os zich deze vragen ook. In het navolgende wil ik samen met hem en u beide vragen beantwoorden.

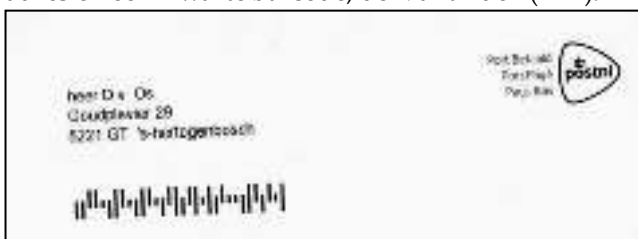

We hebben te maken met herstelpoststicker P4582 die door PostNL gebruikt wordt als een poststuk door een sorteerfout in een verkeerde bestelloopbundel is beland. Over het achterhalen van de oorzaak van die foute sortering komen we verderop nog te spreken.

Als een postbezorger merkt dat een poststuk niet in zijn bestelloop thuis hoort, dient hij een herstelpoststicker P4582 op de envelop aan te brengen. Daarvoor gelden de regels die beschreven zijn in het 'Zakboekje voor Bezorgen':

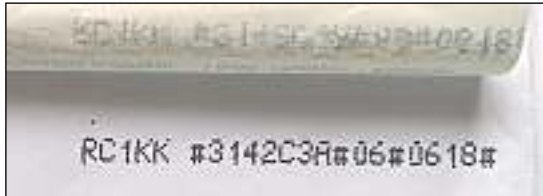

We zien in het adresgedeelte van het bewuste 'vraagstuk' een machinaal geschreven adres en een zwarte barcode, de klantindex (KIX).

Grote klanten van PostNL zetten een KIX in het adres en krijgen daarvoor een kleine korting op de frankeerkosten. De KIX zorgt er tijdens het sorteerproces voor dat er vrijwel geen leesfouten gemaakt worden. In de KIX zijn de postcode en het huis-, postbus- of antwoordnummer versleuteld.

Het poststuk is in sorteercentrum Rotterdam in een **sorteermachine-coderen** (SMC) verwerkt. Dat kunnen we zien door de sticker voorzichtig los te halen en te kijken welke procesinformatie er onder staat.

De tekstregel **RC1KK #3142C3A#06#0618** geeft informatie over het sorteer- en bestelproces en wordt door de leden van de Groep Postmechanisatie de **codeerregel-PRIC** genoemd. PRIC staat voor PRocesInformatieCode.

Sorteerinformatie: RC1KK:

R verwerkt in sorteercentrum Rotterdam
C1 door sorteermachine-coderen (kenmerk C) nummer 1
KK KIX is herkend door de sorteersoftware

Bestelinformatie: #3142C3A#06#0618# :

3241C3 instraateenheid (bezorggebied van een postbezorger)
3241 voorsorteergebied nummer
C3 instraateenheid nummer
A 1^e looproute binnen de instraateenheid (max. 3: A-B-C)
06 vaknummer t.b.v. het instraten
06 bundelnummer voor bezorging (hier: 6^e loopbundel)
18 afgiftepuntnummer (huis, postbus, antwoordnummer)

Het bundel- + afgiftepuntnummer in het bestelinformatie gedeelte is uniek voor een bepaald adres, hier **0618**. Buren hebben 0619, 0620 of 0617, 0616 enz. De vraag is nu: is onze 0618 correct? Daartoe bekijken we de codeerregel-PRIC op andere poststukken aan hetzelfde adres. Hierin blijkt ook 0618 te staan. Conclusie: in de codeerregel-PRIC van het 'vraagstuk' staat geen fout.

Waarom het poststuk dan toch in een verkeerde bundel terecht gekomen is, is nu helaas niet meer te achterhalen.

De postbezorger vervolgt de instructies:

Hoe werkt de herstellpoststicker?

1. Plak de herstellpoststicker rechtsonder op het poststuk, over de oranje streepjescode heen.
2. Vul de sticker in (zie instructie hieronder).
3. Doe het poststuk in de opening 'overige postcodes' van een PostNL tweelingbrievbus.

Op deze manier komt het poststuk opnieuw in het sorteerproces van PostNL en bij het juiste adres.

Hij plakt een herstellpoststicker op de envelop, vult de gegevens in en deponeert het poststuk in een oranje PostNL brievbus. Het poststuk gaat vervolgens naar het sorteercentrum Den Bosch (letter H) en wordt verwerkt in sorteermachine-klein (SMK) nummer 08.

Dat is af te lezen uit de codeerregel-PRIC die op de sticker is gespoten: **H08VV # *****#**#0618#**. Een deel is helaas onleesbaar, maar gelukkig niet het bundel/afgiftepunt getal 0618.

De speciale KIX barcode op de sticker zorgt ervoor dat de sorteerssoftware 'weet' dat er een herstellpoststicker aanwezig is en dat de handgeschreven adresinfo op de sticker gebruikt moet worden voor de adresherkenning. Het handschrift heeft er voor gezorgd dat de herkenning niet gelukt is met de automatische codeermiddelen (softwarepakketten). Het digitale beeld van de brief wordt per internet naar Manilla gestuurd waar Filippijnse operators de postcode en huisnummer intypen. Deze informatie gaat retour SMK 08 waarna er een fluorescerende streepjescode (de sorteerindex, SIX) op de envelop wordt aangebracht. Ook wordt de codeerregel-PRIC opgespoten (inkjet techniek).

En daarna is het poststuk bezorgd op het juiste adres!

Kijk eens op de website www.po-en-po.nl en kies de knop Postmechanisatie.

Daar vindt u allerlei informatie over de geautomatiseerde postverwerking.

Contact via: postmech@kpnmail.nl

TYPE VETH: ENKEL- EN MEERVOUDIGE FRANKERINGEN

afl. 12: frankeringen met de 10 cent, violet (1929)

door Adam van der Linden

's-Gravenhage-Bijenkorf, 5 juli 1938. Brief met bestemming Rotterdam, Tarief: 21-40 gram: 10 cent. In Rotterdam op 6.7.1938 zonder bijfranking door-gestuurd naar Luzern, Zwitserland. Daar beport met 25 rappen, 7.7.1938. Vanuit Luzern doorgestuurd naar Lissabon, Portugal. Daar op 24.7.1938 opnieuw beport met 2,95 Escudo's. De brief is in Lissabon geweigerd (vignet op AZ) en teruggestuurd op 25 juli 1938. Groot paars stempel op de voorzijde. In Rotterdam op 1 augustus 1938 opnieuw beport met 20 cent, het dubbele van het oorspronkelijke tekort van 10 cent.

Achterzijde met de Portugese portzegels en de aantekeningen en stempels m. b. t. het aanbieden, weigeren en terugsturen.

's-Gravenhage, 23 augustus 1939. Mobilisatie enveloppe met bestemming Zwolle. Op 24-8-1939 per expres doorgezonden naar Wezep. De dienst-enveloppe had portvrijdom, het expresrecht was 10 cent.

De inhoud van de enveloppe; op 24 augustus werden de feitelijke oproepen voor indiensttreding verzonden.

Amsterdam-Centraal Station, 21 januari 1930. Monster zonder waarde, als adreslabel van een pakje met bestemming Mainz, Duitsland. Tarief: 5 ct t/m 100 gram, daarboven 2½ ct per 50 gram. Het pakje moet dus tussen 350-400 gram hebben gewogen voor een frankering van 20 ct.

Amsterdam-Admiraal de Ruijterweg, 20 januari 1937. Brief met lokale bestemming. Tarief: tot 20 gram 3 ct; de brief is gefrankeerd als inter-lokaal, 5 ct. Aantekenrecht 15 ct. Retour afzender. Want, zo is achterop te lezen, de geadresseerde is met onbekende bestemming vertrokken

ALS TOEGIFT:

Frankering met de 10 cent tentoonstellingsuitgifte, grijsgroen (1924)

Rotterdam, 11 september 1924. Brief met bestemming St. Andrews, Schotland. Tarief: brief tot 20 gram 20 cent. **Frankering met 2 postzegels van 10 cent van de 'tentoonstellingsuitgifte'** die van 6 tot 17 september 1924 in 's-Gravenhage werd gehouden. Iedere bezoeker had, tegen betaling, recht op een serie van drie zegels van 10, 15 en 35 cent.

Nagenoeg alle postzegels van de tentoonstellingsuitgifte zijn gebruikt vanaf de tentoonstelling met tentoonstellingsstempels, of postfris bewaard. Ze komen derhalve vrijwel nooit voor als 'normale frankering'.

Afstempeling met het reclamestempel KOOPT HEDEN BLUE BAND / VERSCH GEKARND.

-o-o-o-

POSTSTUK VAN DE MAAND

Undercover

14.2.1941

Envelop met getypte bijsluiter van Thomas Cook & Son. De (zeldzaam!) bijsluiter geeft informatie over het vlotte vervoer van brieven tussen Groot-Brittannië en vijandelijk of door de vijand bezet gebied. Afspraken zijn gemaakt om deze brieven via Cook door te sturen tussen Lissabon en Londen tegen een vergoeding van 2s/6d. Enveloppen die zulke brieven bevatten moeten NIET worden aangeduid met 'Air Mail'.

D. v. d. L.

**Postzegels verzamelen
een hobby
voor alle leeftijden**